

Üldkujundus

Eelmises materjalis sai loodud esitluse tiitelslaid. Seekord proovime oma esitluse esimest slaidi kujundada, kuid enne väike teooria.

Milline peaks olema kujundus? Ettekande tegemisel **üldkujundus** ...

- **... peaks määrama sõnumi meeldejäävuse.** Kui teie ettekande ajal on publiku seas mõni väliskülaline ja talle meeldis teie ettekanne, siis võib-olla soovib ta, et tuleksite ka tema publikule seda esitama.
- **... ei tohiks olla liiga kirju.** Informatsioon läheks kaduma.
- **... võib olla professionaalide poolt ettevalmistatud või ka enda koostatud.**

Tähelepanu tuleks pöörata veel sellele, et ...

- **... arvutiprojektor ja arvutiekraan on „landscape“ (horisontaal) formaadis ja vajavad ka samasuunalist ekraani kujundust.**
- **... valitud lehekülje formaati ei saa muuta esituse keskel.**
- **... jaotusmaterjalid võib kujundada nii vertikaal- või horisontaalformaadis.**

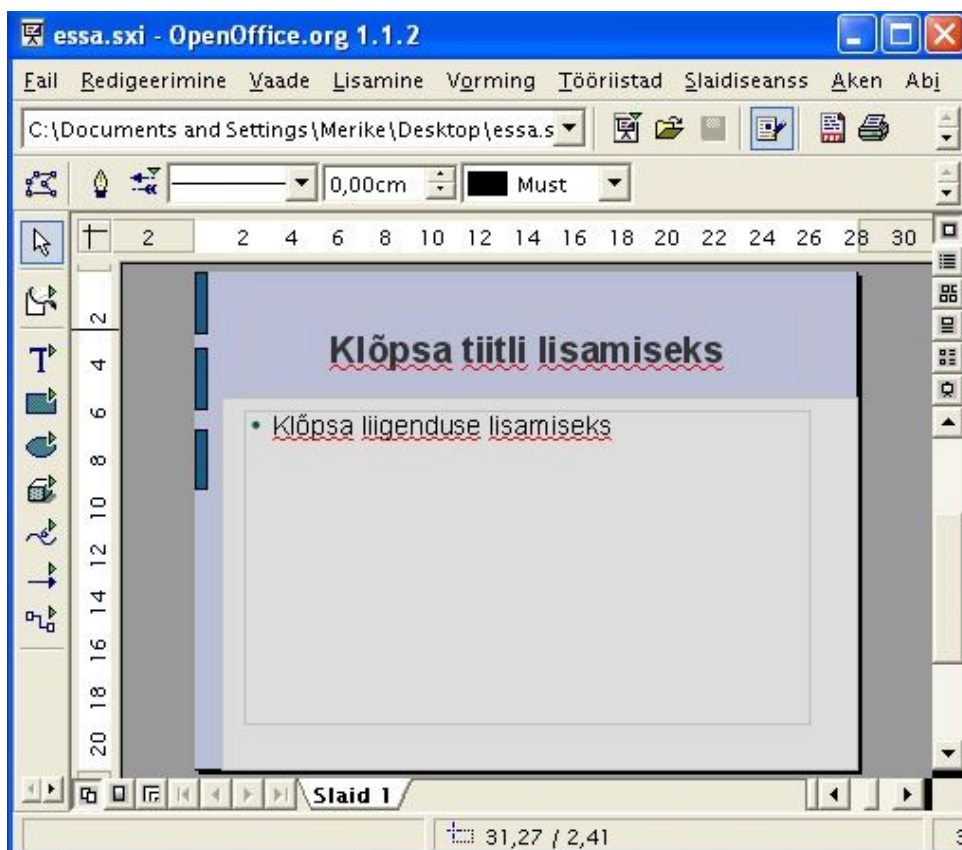
Vahepeal sai mainitud, et võib kasutada ka **ettevalmistatud kujundusi**. Neid kasutavad paljud (näiteks firmad, kellel on oma logo, moto ja värvilahendus). Üheks plussiks ettevalmistatud kujunduste juures võib pidada seda, et nendega saab esitluse kiiresti valmis. Siin võib **kujunduse loomisel kasutada tumedat kirja heledal taustal või heledat kirja tumedal taustal**. Standardsete slaidide baasil esitluse tegemisel tuleks eelistada viimast. Grafoprojektori korral vastupidi.

Millest alustada ettekande vormistamist? Toon siinkohal ära ühe võimaluste järjekorra.

- Teksti sisestamine.
- Tekstide ja illustratsioonide jaotus erinevatel slaididel.
- Teksti paigutus.
- Kujundus ja slaidide ühised elemendid.
- Illustratsioonid (tabelid, graafikud).
- Fotod, heli ja video
- Animatsioonid.

Slaidi kujundamine

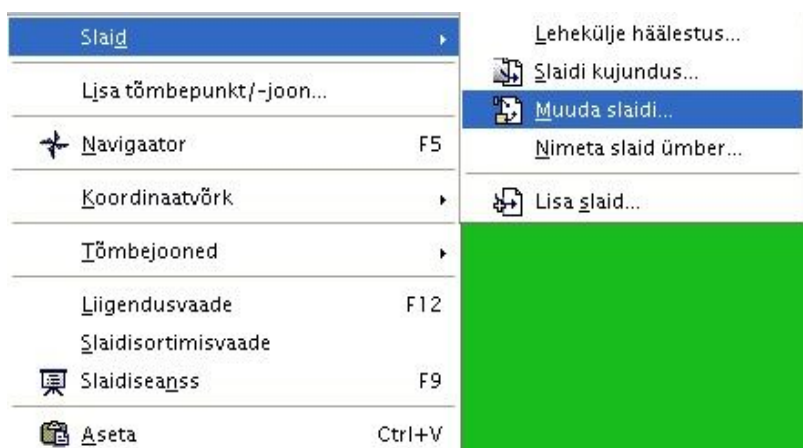
Kujundame eelmisel korral loodud esitluse tiitelslaidi.

Järgmistes punktides proovime antud slaidil muuta:

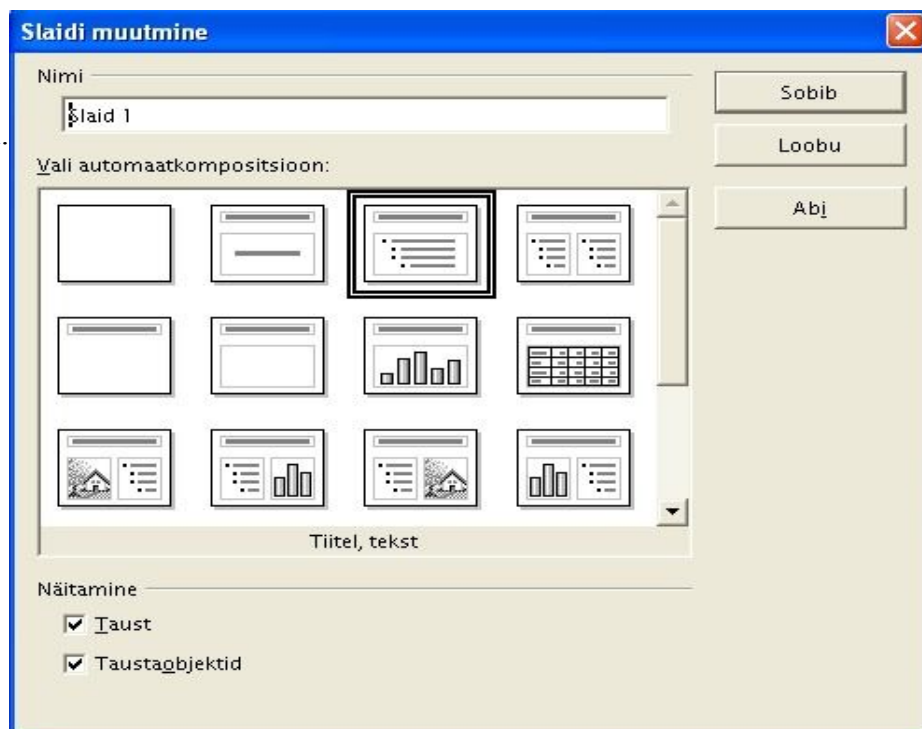
- ★ tüüpi,
- ★ tausta,
- ★ teksti,
- ★ teksti ja pildi lisamist.

Slaidi tüübi muutmine

Muutmiseks tuleb slaidil väljaspool tekstikaste (antud juhul on slaidil kaks tekstikasti) teha parema hiireklahviga klikk ja tekkinud menüüst valida **Slaid => Muuda slaidi...** (vt. pilti) või esitluse aknas **Vorming => Muuda kompositsiooni...**

Tekkinud aknas on võimalik muuta **slaidi kompositsiooni ehk tüüpi**. Antud aken avaneb ka siis, kui soovitakse lisada slide juurde. Samuti anda loodud või loodavale **slaidile nimi**.

Siinkohal võiks ka mainida seda, et pannes slaidile nime ilmub antud nimi peale **nupu Sobib** vajutamist esitluse akna alumise ossa.

Slaidi tausta muutmise

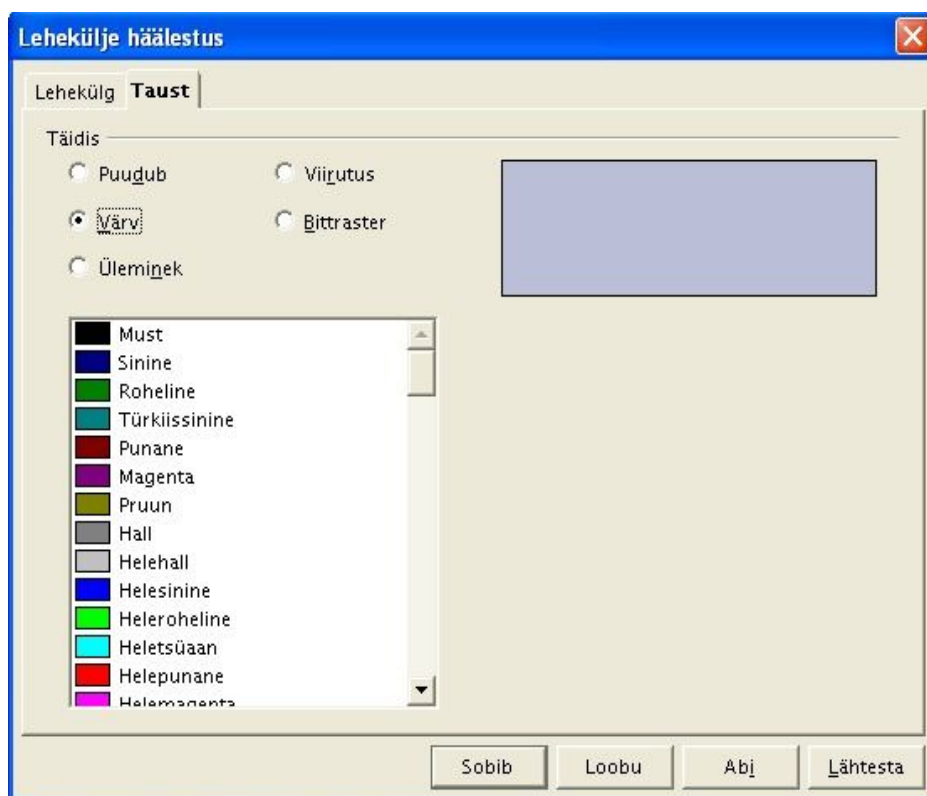

Nii nagu slaidi tüübi muutmiseks, tuleb parema hiireklahviga tekkinud hüpikmenüüst valida **Slaid => Lehekülje häälestus..** või esitluse aknas **Vorming => Lehekülj...**

Avanenud aknas tuleb valida **Tausta aken** (nagu joonisel). Võimalik on täita tausta:

- ★ värviga,
- ★ üleminekuga,
- ★ viirutusega,
- ★ bittrasteriga,
- ★ taustata (puudub).

Vastavaid valikuid näidatakse paremal pool olevas värvikastis.

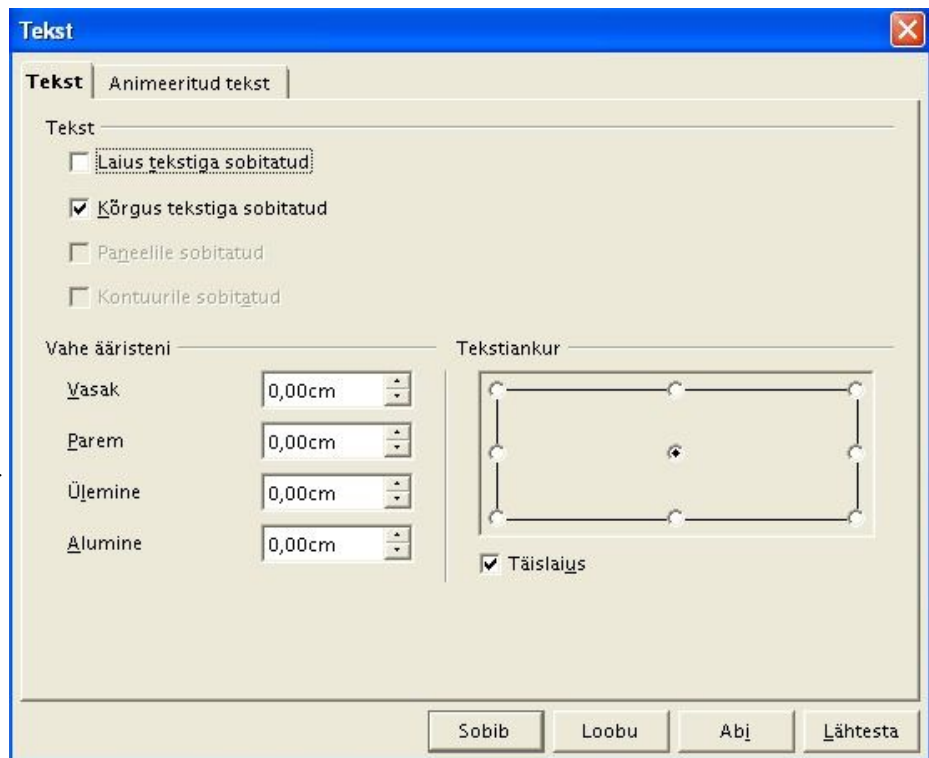
Slaidi teksti muutmise

Et kirjutama hakata, tuleb teha tekstikastis hiireklõps. Kuna hetkel tiitelslaid on loodud automaatkompositsiooni kasutades, siis teksti suurused on juba vastavalt vormindatud. Toon mõned nõuanded teksti kohta:

- **Põhitekst – kõikidel slaididel ühesugune.**
- **Tekstide kirjestiil – eelistada tuleks hästiloetavaid kirjastiile: Times New Roman, Arial, Verdana.**
- **Suurtähtedes tekst on raskemini loetav.**
- **Projektoriga näitamiseks peaks tekst olema vähemalt 28 p suurune.**

Automaatkompositsiooni kasutades on tiitelslaidil pealkiri paksus kirjas ja suurusega 44 p ning alapealkiri suurusega 32 p.

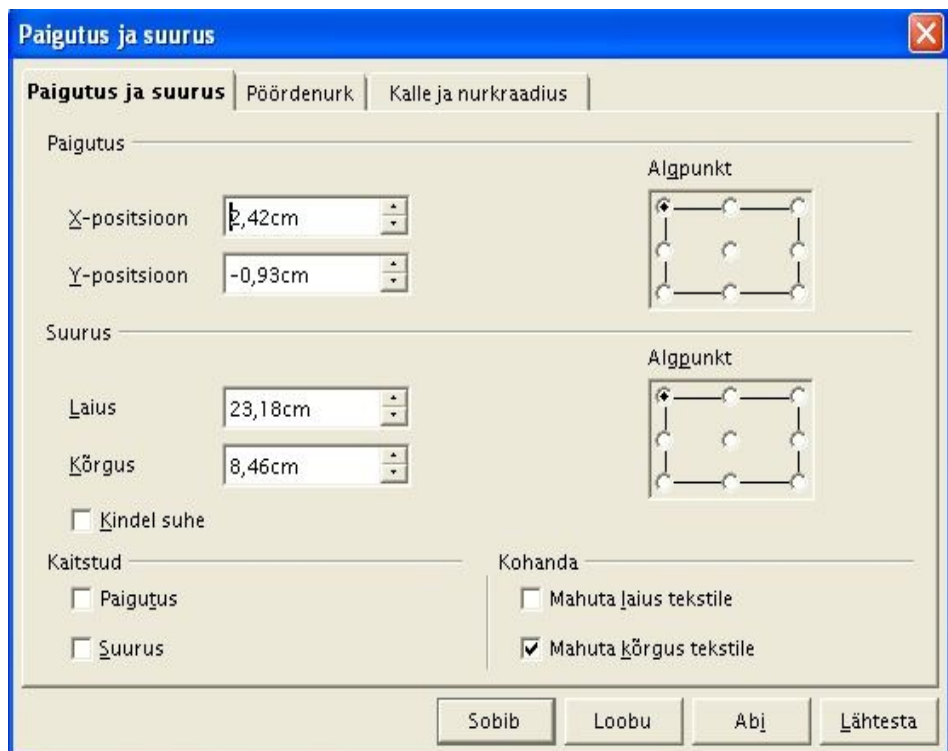
Olles vastavas tekstiplokis, tuleb valida parema hiireklahviga saadud hüpikmenüüst **Tekst...** Tulemuseks on paremal pool olev joonis. Tekstiplokis on võimalik muuta **teksti kirjutamise välja** ja **animeerida teksti**.

Kujundatud tekstid

Oletame, et tahetakse muuta pealkirja keerukamaks. Selleks minnakse vastavasse tekstiplokki ja valitakse esitluse aknas **Vorming => Paigutus ja suurus...**

Tekkinud aknas saab muuta tekstivälja paigutust vastavalt x- ja y-positsiooni arvestades, suurust, pöördenurka jne.

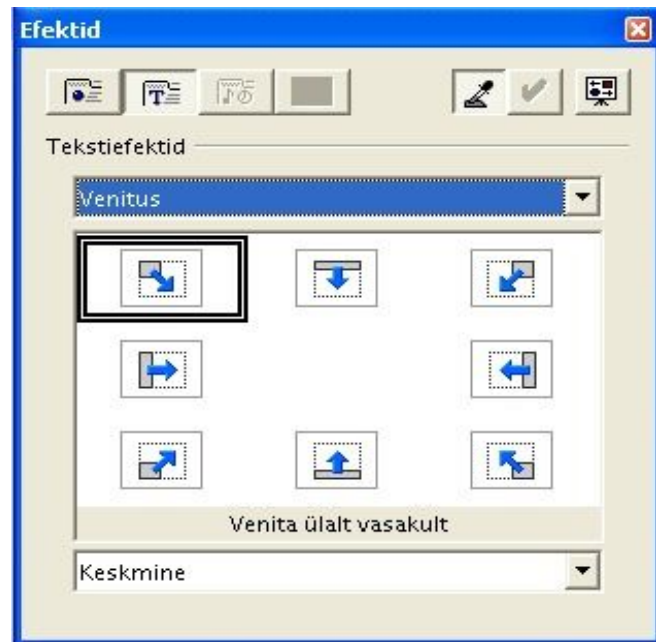
Teksti muutmiseks on olemas ka **efektid**.

Antud asja saab katseda valides esitluse aknas

Slaidiseanss => Efektid.

Tekkinud aknas tuleb valida **Tekstiefektid**.

Kuna alguses puuduvad igasugused efektid, siis esimeses tühjas väljas on võimalik valida neid hoides all noolega nuppu. Kõrvaloleval joonisel on näiteks valitud tekstiefektiks venitus. Peale meeldiva valiku tegemist kuvatakse **keskmisse välja mitmesugused valikud**, antud juhul venituste tegemiseks. **Alumises aknas** on võimalik määrata **valiku kiirust**.

Kõige lõpuks tuleb **valida roheline linnukesega nupp, mis omistab** antud tekstile efekti. Valides samas aknas ülalt paremalt poolt kõige esimese valiku, saab näha antud efekti eelvaadet (klikkida tuleb tekkinud eelvaate aknas, et efekti näha). Kui tekstiefektid on valitud, siis tuleb efektide aken kinni panna.

Slaidile lisateksti ja pildi lisamine

Tavaliselt on automaatkompositsioonis jääb tekstivälju puudu, siis on võimalik need lisada, valides esitluse aknas vasakul pool asuvast menüüribast **T** märgi. Edasi klikkides slaidil lisataval kohal, saab tekkinud välja kirjutada.

Materjali saab huvitavamaks muuta ka piltidega. Oletame, et soovite esitluse taustaks pilti. Valige esitluse aknas **Lisamine => Pilt** ja leidke endale meeldiv pilt ja lisage see. Kui teie lisatav pilt varjab osaliselt teksti või mõnda muud objekti, siis tuleb valida pildil parema hiireklahviga tekkinud menüüst **Järjesta => Vii kõige taha**. Kui aga soovite, et pilt oleks antud slaidile taustaks, siis valige pildil parema hiireklahviga saadud menüüst **paigutus ja suurus**. Tekkinud aknas muutke **x- ja y-positatsioon 0-ks ning laius 28 cm ja kõrgus 21 cm**. Need on antud juhul suurused esitluse kuvamisel ekraanile. Edasi **rakendage pildile järjestamist**.